

ИНТЕРНЕТ ОРҚАЛИ ЁШЛАР ОРАСИДА ЭКСТРЕМИСТИК ҒОЯЛАР ТАРҚАЛИШИНING
САЛБИЙ ОҚИБАТЛАРИ!

Ашуров Отабек Умматиллаевич

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси

Тезкор қидирув фаолияти кафедраси ўқитувчиси, майор

Бугунги шиддат билан ривожланиб бораётган замонда мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ички ва ташқи сиёсат натижасида юртимизнинг ривожланиши, турли соҳалардаги тараққиёти, хусусан, диний-маърифий соҳада эришилаётган ютуқларни кўролмасдан, ўзларининг экстремистик ва террористик ҳаракатлари туфайли жазодан қочиб, хорижий давлатлардан паноҳ топган, интернет тармоқлари орқали “диний уламо” ниқоби остида радикал ислом ғояларини тарғиб қилиб келаётган Обидхон Назаров, Абдували Мирзаев, Мирзағолиб Хамидов, Содиқжон Мухаммадиев, Сирожддин Мухтаров, Махмд Абдулмўмин, Рашод Камолов ва Зофир Гаффоровлар томонидан тарқатилаётган экстремистик руҳидаги ғояларни ёшларимиз орасида тарқалишини олдини олишимиз ҳамда чек қўйишимиз бугунги долзарб замоннинг пировард мақсадидир десак хато қилмаган бўламиз.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ш.М.Мирзиёев 2017 йилнинг сентябрь ойида БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида “Дунёда терроризм таҳдидлари, айниқса, сўнгги йилларда кучайиб бораётгани уларга қарши асосан куч ишлатиш йўли билан курашиш усули ўзини оқламаётганидан далолат беради. Бу борада кўп ҳолларда таҳдидларни келтириб чиқараётган асосий сабаблар билан эмас, балки уларнинг оқибатларига қарши курашиш билангина чекланиб қолинмоқда. Халқаро терроризм ва экстремизмнинг илдизини бошқа омиллар билан бирга, жаҳолат ва мурасасизлик ташкил этади” деб хисоблайман. Шу муносабат билан одамлар, биринчи навбатда, ёшларнинг онгу тафаккурини маърифат асосида шакллантириш ва тарбиялаш энг муҳим вазифадир[1] деб баён қилган эдилар.

Тадқиқот олиб борилаётган мавзу юзасидан, қонунчиликда кўрсатиб ўтилган атамаларни санаб ўтадиган бўлсак, уларга қўйидагиларни киритишимиз мумкин.

Экстремизм – ижтимоий-сиёсий вазиятни беқарорлаштиришга, Ўзбекистон Республикасининг конституциявий тузумини зўрлик билан ўзгартиришга, ҳокимиятни зўрлик ишлатиб эгаллашга ва унинг ваколатларини ўзлаштириб олишга, миллий, ирқий, этник ёки диний адоват қўзғатишга қаратилган ҳаракатларнинг ашаддий шакллари ифодасидир[2].

Терроризм – сиёсий, диний, мафкуравий ва бошқа мақсадларга эришиш учун шахснинг ҳаёти, соғлигига хавф туғдирувчи, мол-мулк ва бошқа моддий объектларнинг йўқ қилиниши (шикастлантирилиши) хавфини келтириб чиқарувчи ҳамда давлатни, халқаро ташкилотни, жисмоний ёки юридик шахснинг бирон-бир ҳаракатлар содир этишга ёки содир этишдан тийилишга мажбур қилишга, халқаро

муносабатларни мураккаблаштиришга, давлатнинг суверенитетини, ҳудудий яхлитлигини бузишга, хавфсизлигига путур етказишга, қуролли можаролар чиқаришни кўзлаб ифвогарликлар қилишга, аҳолини қўрқитишга, ижтимоий-сиёсий вазиятни беқарорлаштиришга қаратилган, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексида жавобгарлик назарда тутилган зўрлик, зўрлик ишлатиш билан қўрқитиш ёки бошқа жиноий килмишлар[3] деб кўрсатиб ўтилган.

Бугунги кунда мамлакатимизда ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг фаровон турмуш кечиришлари йўлида улкан ислохотлар амалга оширилиб келинаётганлиги, уларни ўз олдларига қўйган мақсадларига эришишлари ва баркамол инсон бўлиб етишишлари учун кенг қамровли ишлар амалга оширилиб келинаётганлиги, жумладан ҳар йили 30 июнь куни юртимизда “Ёшлар куни” байрам сифатида нишонлаш йўлга қўйилганлигини ёшларга нисбатан олиб борилаётган сиёсат барча соҳалардан олдинда эканлигини айтиб ўтишимиз мақсадга мувофиқдир.

Хозирги вақтда турли кўриниш ва шакллардаги маънавий таҳдидлар, асосан, ёш авлодга қаратилганлиги, асосий сабаби эса ёшларнинг жамиятдаги энг фаол қатлам экани, турли ғоялар, таъсирларга берилувчанлиги билан изоҳланади. Айни вақтда ёшлар онгини завт этиш ҳар қандай мафкуравий куч учун стратегик аҳамиятга эга эканлиги, мамлакатнинг истиқболи, эртанги кунга ишончи айнан ёшларнинг эҳтиёжи, манфаатлари ва улардан келиб чиқувчи мақсадлари билан белгиланади. Шу сабабли ҳам бугунги кунда ёшларимизнинг қалби ва онгида ахборотларни саралаб олиш, оқни қорадан ажрата билиш иммунитетини тарбиялаш муҳим аҳамият касб этмоқда.

Яна шуни қайд этиб ўтиш керакки, президентимиз Шавкат Мирзиёев таъбири билан айтганда, «ёшларни тарбиялаш халқни тарбиялаш деганидир» хозирги кунда ушбу шиор остида ёшларимиз ўз хаёти, ўз тақдирини янги Ўзбекистон билан чамбарчас боғламоқда. Янги Ўзбекистон барча соҳалардаги эришаётган ютуқларидан фахрланиш хисси билан яшамоқда, юртимизнинг шаҳар ва қишлоқлари қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб бормоқда, ишлаб чиқариш ва саноат жадал суръатларда ривожланмоқда, унинг таркиби тубдан янгиланмоқда[4].

Бу янгиланиш ва ўзгаришлар ёшларимизга янада катта куч ва мадад бермоқда. Дунёдаги тенгдошлари орасида ҳеч кимдан кам бўлмайдиган имкониятлар ва шароитлар яратилганлигини ёшларимиз чуқур англамоқда.

Президентимиз Ш.М.Мирзиёев, 2017 йилнинг 19 сентябрь куни БМТнинг Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида нутқ сўзлаб, дунё аҳлини қуйидаги ўта долзарб масалаларга қаратди:

А) дунёда терроризм таҳдидлари айниқса, сўнгги йилларда кучайиб бораётгани.

Б) терроризмга қарши кураш асосан куч ишлатиш йўли билан амалга оширилаётгани ва бу кураш усули ўзини оқламаётганлиги.

В) кўп холларда таҳдидларни келтириб чиқараётган асосий сабаблар билан эмас, балки уларнинг оқибатларига қарши курашиш билангина чекланиб қолинаётгани.

Г) халқаро терроризм ва экстремизмнинг илдинини бошқа омиллар билан бирга, жаҳолат ва мурасасизлик ташкил этиши.

Д) одамлар, биринчи навбатда, ёшларнинг онгу тафаккурини маърифат асосида шакллантириш ва тарбиялаш энг муҳим вазифа эканлиги.

Е) экстремистик фаолият ва зўравонлик билан боглик жиноятларнинг аксарияти 30 ёшга етмаган ёшлар томонидан содир этилиши.

Ж) бугунги дунё ёшлари – сон жиҳатидан бутун инсоният тарихидаги энг йирик авлодлиги, улар 2 миллиард кишини ташкил этиши.

З) сайёрамизнинг эртанги куни, фаровонлиги фарзандларимиз қандай инсон бўлиб камолга етиши билан боғлиқлиги.

И) бизнинг асосий вазифамиз – ёшларнинг ўз салоҳиятини намоён қилиши учун зарур шароитлар яратиш, зўравонлик ғояси “вируси” тарқалишининг олдини олиш[5].

Юқорида кўрсатиб ўтилганлардан келиб чиқадиган бўлсак, мамлакатимиз ёшларининг жамият ва давлат олдида тутган ўрни, жамият ва давлати олдида қўйилган мақсад ва вазифалар миқёси ва даражасидан келиб чиқишлиги, ёшлар орасида олиб бориладиган ғоявий-тарбиявий ишларда, уларнинг онгида деструктив ғоявий таъсирларга қарши иммунитетни шакллантиришда, уларнинг социал-демографик, психо-физиологик хусусиятларини ҳисобга олиш, минтақа ва умуман дунёдаги беқарор вазиятнинг мураккаблигига қарамай, мамлакатимизнинг янги ислохотлар ҳамда ривожланиш даврида Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг умумий раҳбарликлари остида амалга оширилиб келинаётган одилona ички ва ташқи сиёсат ҳамда меҳнаткаш ва уddaбурон халқимизнинг кучли иродаси, меҳнатсеварлиги, бағрикенглиги, маърифатпарварлиги туфайли мамлакатимизда тинчлик ва барқарорлик таъминланаётганлигини мамнуният билан тан олиш зарурдир.

Охирги вақтларда бутун дунёда содир этилаётган террористик ҳаракатлар давлат органлари, ҳарбийлар, ҳуқуқ-тартибот органларининг идораларига ёки душман объектларига нисбатан содир этилмасдан, балки давлатларда табиий ва техноген кўринишда хуружларнинг содир этилаётганлиги, жумладан катта-катта корхона ва ташкилотлар ҳамда фуқаролар кўп тўпланадиган объектларда ёнғин содир этилганлиги ёки умумий захарланишлар кўринишидаги террористик хуружларни содир этаётганларнинг аксариятини ёшлар ташкил этаётганликлари, бунга сабаб эса ёшлар ишонувчанликлари, амалга ошираётган ҳатти-ҳаракатларининг оқибатларини тушуниб етмаётганликлари сабаб сифатида кўрсатсак бўлади.

Бугунги кунда дунёдаги бузғунчи экстремистик ва террористик ташкилотларнинг ғоявий раҳнаmolари томонидан интернет ижтимоий тармоқлари орқали Марказий Осиё давлатларидаги аҳолининг 18-30-ёш бўлган қатламлари орасида

исломлаштириш ва радикаллаштириш жараёнларини сезиларли даражада кучайтириш мақсадида фаол ёллаш ишлари амалга ошириб келаётганликлари, ўз мақсадларига эришиш йўлида қуйидаги ишларни амалга ошириб келаётганликларини кузатишимиз мумкин.

- Миллий, ирқий, этник ва диний адоватларни қўзғатиш.

- Фуқароларни тўғридан-тўғри ва масофадан (интернет тармоғи орқали) ғоявий ишловдан ўтказиш.

- Террористнинг ижобий образини яратиш.

- Моддий қизиқтириш.

- Мамлакатнинг ижтимоий кичик муаммоларини бўрттириб кўрсатиш орқали давлатга ишончсизликни шакллантириш.

- Ўзлари томонидан шарҳлаб ўтилаётган Ислом ва шариат қоидаларини илгари суриш[6].

Мамлакатимиз келажаги бўлмиш ёшларимизнинг экстремистик ва террористик ташкилотлар ҳамда оқимларнинг таъсири остига тушиб қолишларини назарий ва амалий жиҳатдан ўрганганимизда бевосита қуйидаги омиллар сабаб бўлаётганлиги кузатилди.

- худудий фуқароларни ўзини-ўзи бошқариш органларининг ўз хизмат вазифаларига сидқидилдан ёндашмасликлари ҳамда тегишли ташкилотлар билан ҳамкорлик ишларини амалга оширмасликлари.

- Ота-оналарнинг назоратсизлиги.

- Муаммоли оилалар.

- Интернетдан самарасиз фойдаланишнинг зарарли оқибатлари.

- Ташқи миграция.

- Таълим даргоҳларида сифатсиз таълим берилиши.

- Спиртли ичимликларга ружу қўйишлик.

- Наркотик ва психотроп моддалар таъсири остига тушиб қолиш.

- Оммавий маданият.

- Ёшлар тарбиясига бевосита маъсул бўлган ташкилотларнинг бепарволиги.

- Ижтимоий тармоқларда маънавий ва маърифий тарғибот тадбирларини олиб борувчи диний маърифий канал ва гуруҳлар томонидан кенг ёшлар аудиториясини жалб қила олмаслик.

- Расмий диний соҳа вакилларининг ёшлар орасида етарли обрўга эга эмасликлари ҳамда диний тушунчаларни тўлиқ етказиб бера олмасликлари.

- Ижтимоий тармоқлар орқали фаолият кўрсатувчи ақидапараст шахсларнинг тарғибот ишларини олиб боришларини чекланмаганлиги яъни уларга тақиқлар қўйилмаганлиги каби бир қанча сабабларни кўрсатиб ўтсак мақсадга мувофиқ бўлади.

Шу сабабли юқорида кўрсатиб ўтилганидек, ёшларни экстремистик ва террористик ташкилотлар ҳамда оқимларнинг таъсири остига тушиб қолишларини

олдини олиш юзасидан қуйидаги чора-тадбирларни амалга оширсак мақсадга мувофиқ бўлади.

- Фуқароларни ўзини-ўзи бошқариш органлари ишини такомиллаштириш, маҳаллаларда яшовчи ёшларнинг қандай фаолият билан шуғулланаётганлигини аниқлаш юзасидан рўйхатларини шакллантириш.

- Ёшларда экстремистик ва террористик ғояларга ҳамда бузғунчи таъсирларга қарши тўғри ва хушёр муносабатни шакллантириш.

- Ёшларнинг замонавий билимларини ошириш, уларда воқеа-ҳодисаларга мослашиш, тушкунликка тушмаслик малакасини шакллантириш.

- Ижтимоий тармоқлар орқали жамият ва давлат манфаатларига мос келувчи маълумотларни фуқароларимиз томонидан қабул қилишларида юзага келадиган муаммоларни ўз вақтида бартараф этишлик.

- Ёшларимиз орасида тез оммалашиб бораётган ижтимоий тармоқлар орқали ислом динининг соф тушунчаларининг тарғиботини кучайтириш чора-тадбирларини амалга ошириш лозим.

- Ёшларимиз орасида экстремистик ва террористик ғоялар тарқалишининг кўринишига қарши курашишни эмас балки, ғояларнинг тарқалишига қарши курашишни самарадорлигини кучайтириш.

2021 йилда амалга оширилган тадқиқотлар натижасида ёшлар онгига таъсир этаётган деструктив ғояларнинг таъсири, асосан, қайси манбалардан бўлаётганлигини билиш мақсадида берилган саволга респондентларнинг 85 %и “Интернет”, 12 %и кўчадаги танишлар, 3 %и атрофдагилар деб жавоб берганликларининг ўзиёқ бугунги кунда ёшлар онгига таъсир этаётган деструктив ғоялар асосан, Интернет орқали кириб келаётганлиги, бугунги кун ёшлари орасида Интернетнинг ўрни сезиларли тарзда ортиб борган бўлиб, ёшлар унга асосан, хурсандчилик, вақтичоғлик қилиш ва янги инсонлар билан танишиш, ҳамфикрлар топиш учун кираётганликлари сабабли уларни деструктив ғоялар таъсирига тушиб қолишларини минималлаштириш мақсадида асосий эътиборни ушбу йўналишдаги ишларни мустақамлашга қаратишни бугунги куннинг муҳим вазифаси десак мақсадга мувофиқ бўлади.

Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 14 сентябрь кундаги “Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида”ги қонунининг 9-моддасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширувчи давлат органлари сифатида қуйидагилар белгилаб куйилган.

- таълимни давлат томонидан бошқариш органлари ва таълим муассасалари;

- давлат соғлиқни сақлаш тизимини бошқариш органлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари;

- жисмоний тарбия ва спорт бўйича органлар;

- маданият органлари;

- меҳнат органлари;

- прокуратура органлари;

- ички ишлар органлари;

- адлия органлари;
- мудофаа ишлари бўйича органлар.

Шу сабабли бугунги кунда мамлакатимиз келажаги бўлмиш ёшларни турли хил кўринишдаги деструктив кучлар томонидан экстремистик ва террористик оқимлар ва ташкилотлар сафига адашиб кириб қолишларини олдини олиш мақсадида ҳамкорликда иш олиб борсалар мақсадга мувофиқ бўлади.

Ёшларнинг экстремистик ва террористик оқим ва ташкилотлар таъсири остига тушиб қолишларини олдини олиш юзасидан дунёнинг ривожланган давлатларининг тажрибаларини ўрганганимизда бевосита қуйидагиларга гувоҳ бўламиз. Яъни, бугунги кунда АҚШда 6000 дан зиёд нодавлат нотижорат ташкилотлари ёшларни деструктив ғоялардан асраш мақсадида тарғибот ва ташвиқот ишларини амалга оширишликлари, АҚШ ҳукумати томонидан ягона формула ишлаб чиқилганлиги, давлат бюджети орқали ННТлар молиялаштирилиши ва мана шу формула асосида маънавий тарғибот ишлари амалга оширилиб борилиши, миссионерлик, экстремистик ғояларнинг олдини олиш мақсадида фуқаро 14 ёшга тўлгунига қадар ҳеч қандай чет тиллари ўқитилмаслиги ва фақатгина АҚШ буюк давлат эканлиги, дунёга гегемон эканлиги, ўз байроғи ва ўз ғоялари билан фахрланиш ҳиссини мустаҳкамлаш ва америкача мафкура бутун дунёда ҳукмрон бўлиши ҳақида уқтириб келинишини мисол қилиб келтирсак бўлади[7].

Интернет икки тарафлама – ҳам яхшиликка, ҳам ёмонликка хизмат қилиши мумкин. ёшларнинг вазифаси унинг имкониятларини яхшиликка хизмат қилдириб, ёмонлигидан эҳтиёт бўлиш чораларини кўриш, ёшлар онгини чалғитиш учун катта курашлар кечаётган глобаллашув даврида юксак маънавият, одоб-ахлоқ масаласига эътиборни кучайтиришнинг долзарблиги, ёшларни эътибордан четда қолдирмаслик лозимлиги, виртуал оламда бузғунчи кучлар тарғиб этаётган ғаразли даъватлар таъсирига қарши курашда юксак диний-миллий қадриятлар – диёнат, поклик, ҳалоллик, одамийлик, ҳаё ва иффат каби фазилатларнинг ўрни беқиёсдир[8].

Хозирги вақтда ёшлар орасида экстремизм ва терроризм иллатининг тобора кучайиб бораётгани мазкур муаммонинг олдини олиш ҳамда ёшларнинг уларнинг таъсири остига тушиб қолишларини бартараф этиш нақадар долзарб вазифа эканини кўрсатади. Президентимиз Ш.М.Мирзиёев ҳам ушбу масала юзасидан: “айни вақтда дунёнинг баъзи минтақаларида юзага келган нотинч вазият аҳоли миграцияси кучайишига, бу эса, ўз навбатида терроризм ва экстремизмнинг тарқалишига ҳамда уларнинг глобал муаммолардан бирига айланишига олиб келмоқда. Бундай вазиятда миллий давлатчилигимиз, мустақиллигимиз, аҳолимизнинг тинч ва осойишта ҳаёти ва хавфсизлигимизни сақлаш биз учун энг устувор вазифага айланиб бормоқда”[9] деб айтиб ўтган эдилар.

Экстремизм ва терроризмга қарши курашишнинг самарали механизмларини шакллантириш.

Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашга имкон берадиган экстремизм ва терроризмга қарши курашиш бўйича самарали давлат сиёсатини амалга ошириш.

Экстремизм ва терроризмни келтириб чиқарувчи омилларнинг олдини олишга қаратилган превентив механизмларни такомиллаштириш, ижтимоий-маънавий муҳитни яхшилаш, ёт ғоялар таъсирини олдини олиш ва уларнинг таъсирига тушиб қолганлар билан тизимли ишлаш орқали уларнинг муаммоларини бартараф этиш.

Аҳоли, айниқса ёш авлодда терроризм ва экстремизм мафқурасига қарши қатъий ва барқарор иммунитетини шакллантириш.

Экстремизм ва терроризмга қарши курашишнинг халқаро-ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш ҳамда хорижий давлатлар, минтақавий ва халқаро ташкилотлар билан экстремизм ва терроризмга қарши курашиш соҳасидаги ҳамкорликнинг шартномавий-ҳуқуқий асосларини кенгайтириш.

Дипломатик ваколатхоналар ва консуллик муассасалари, Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги, шунингдек, чет элга узоқ вақтга кетаётган ҳамда яшаб келаётган фуқаролар билан шуғулланувчи бошқа идораларнинг кадрлар салоҳияти ва ресурсларини мустаҳкамлаш.

Хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотлар билан экстремизм, терроризм ва уларни молиялаштиришга қарши кураш соҳасида ахборот ҳамда тажриба алмашиш.

Фаолияти экстремизм ва терроризмга қарши курашишга қаратилган халқаро ва минтақавий ташкилотларда фаол иштирок этиш.

Марказий Осиёда БМТнинг Глобал аксилтеррор стратегиясини амалга ошириш бўйича ҳамкорликдаги саъй-ҳаракатларни биргаликдаги ҳаракатлар режаси доирасида мувофиқлаштириш.

Марказий Осиёда экстремизм ва терроризмга қарши курашиш бўйича биргаликдаги ишлар доирасида ахборот алмашинуви ва ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам берувчи халқаро ташаббусларни амалга оширишда Ўзбекистоннинг ролини кенгайтириш.

Дунё ҳамжамияти ва минтақавий ташкилотлар эътиборини Афғонистонда тинчлик ва ҳамжиҳатликни таъминлашга жалб қилиш борасидаги ташаббусларни жадаллаштириш ва ушбу мамлакатни минтақавий ҳамкорлик жараёнларига, шу жумладан экстремизм ва терроризмга қарши курашишга жалб қилиш.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, бугунги долзарб замонда ёшларимизни чуқур ўйланган ғоявий мафкура билан суғориб, уларни турли ҳил кўринишдаги деструктив кучлар таъсири остига тушиб қолишларини олдини олишлик, ёшларда ватанпарварлик, адолат, халоллик, мардлик хислатларини шакллантириш бугунги даврнинг талабидир.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг 2017 йил 19 сентябрь кундаги БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида сўзлаган нутқидан.
2. Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 30 июлдаги “Экстремизмга қарши курашиш тўғрисида”ги қонуни. 3-модда.
3. Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 15 декабрдаги “Терроризмга қарши курашиш тўғрисида”ги қонуни. 2-модда.
4. Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академиясининг 2021 йилдаги 2 (49) - сон Ахборотномаси.
5. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг 2017 йил 19 сентябрь кундаги БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида сўзлаган нутқидан.
6. Ўзбекистон Республикаси ИИВ ТЭҚКББнинг “Ёшларнинг экстремистик ғоялар таъсирига тушиб қолишининг олдини олиш” Услубий қўлланмаси - Тошкент-2019.
7. Ўзбекистон Республикаси ИИВ ТЭҚКББнинг “Ёшларнинг экстремистик ғоялар таъсирига тушиб қолишининг олдини олиш” Услубий қўлланмаси - Тошкент-2019.
8. Мухаммад Амин Яхё “Интернетдаги таҳдидлардан химоя”: Ёрдамчи ўқув қўлланмаси. Тошкент-2016.
9. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига Мурожаатномаси. Тошкент шаҳри, 2017 йил 22 декабрь.